

Î N C H E I E R E

30 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Meșina Valeriu și Meșina Irina,
prin intermediul avocatului Perțu Ina,

în cauza civilă la cererea înaintată de Meșina Valeriu și Meșina Irina către
Ciobrîi Victor și Ciobraia Nadejda cu privire la încasarea cheltuielilor de asistență
juridică,

împotriva deciziei din 25 februarie 2021 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost
admisă cererea de apel depusă de Ciobrîi Victor și Ciobraia Nadejda, și casată
integral hotărârea din 25 septembrie 2020 a Judecătoriei Edineț, sediul Ocnîța, fiind
pronunțată o nouă hotărâre de respingere a acțiunii,

c o n s t a ț ă:

La 27 aprilie 2020, Meșina Valeriu și Meșina Irina au înaintat acțiune către
Ciobrîi Victor și Ciobraia Nadejda cu privire la încasarea cheltuielilor de asistență
juridică.

În motivarea acțiunii s-a indicat că, la 06 octombrie 2015, Ciobraia Nadejda și
Ciobrîi Victor au depus cerere de chemare în judecată împotriva GȚ “Meșina Valeriu
Constantin” cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată. La 30
noiembrie 2015, prin încheierea Judecătoriei Edineț, Meșina Irina a fost antrenată în
proces în calitate de copârât.

Prin hotărârea din 11 iunie 2018 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, cerințele
reclamantilor Ciobraia Nadejda și Ciobrîi Victor au fost admise parțial și s-au încasat
în mod solidar de la Meșina Valeriu și Meșina Irina suma de 114 480,00 lei și
cheltuielile de judecată în mărime de 3 434,40 lei.

Prin decizia din 18 decembrie 2018 a Curții de Apel Bălți, a fost respins apelul
declarat de Ciobrîi Victor și Ciobraia Nadejda, a fost admis apelul declarat de
Meșina Valeriu, în interesele GȚ “Meșina Valeriu Constantin”, și Meșina Irina, s-a
casat integral hotărârea din 11 iunie 2018 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, în

cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Ciobrîi Victor și Ciobraia Nadejda către GȚ “Meșina Valeriu Constantin” și Meșina Irina cu privire la încasarea sumei, fiind emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin încheierea din 19 iunie 2019 a Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de Ciobrîi Victor și Ciobraia Nadejda, reprezentați de avocatul Ivașciuc Antonina, a fost considerat inadmisibil.

Astfel, pentru reprezentarea intereselor în ședința de judecată, Meșina Valeriu și Meșina Irina au încheiat un contract de asistență juridică cu avocata Perțu Ina, în baza căruia au achitat suma de 29 500 lei pentru serviciile prestate, și solicită ca suma acestor cheltuieli să fie încasată de la Ciobrîi Victor și Ciobraia Nadejda în temeiul art. 9 alin. (2), art. 19 din Codul civil și 94, 96 din Codul de procedură civilă.

În drept au ivocat că, în conformitate cu dispozițiile Practicii Curții Europene a Drepturilor Omului, cheltuielile de asistență juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate și rezonabile ca mărime. Potrivit art. 63, alin. (5) din Legea cu privire la avocatură nr.1260 din 19 iulie 2002, cheltuielile suportate în legătură cu acordarea de către avocat a asistenței juridice în organele de urmărire penală și instanțele de judecată în cauzele penale, civile și administrative se încasează concomitent cu soluționarea cauzei în fond, fără o procedură litigioasă prealabilă.

De asemenea, s-a făcut referire și la practica judiciară în materie de cheltuieli de judecată instituită prin hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr.25 din 28 iunie 2004 cu privire la practica aplicării de către instanțele judecătorești a legislației despre încasarea cheltuielilor de judecată în cauzele civile.

Prin urmare, reclamantii consideră că cheltuielile pentru asistența juridică au fost reale, necesare și rezonabile și urmează a fi încasate integral, or pentru acordarea asistenței juridice, avocata a fost nevoită să întreprindă un șir de acțiuni, care au impus și deplasarea la o distanță foarte mare din municipiul Chișinău în orașul Edineț și apoi în orașul Ocnița, iar toate cheltuielile de deplasare au fost achitate de reclamantii.

La fel, cheltuielile pentru asistența juridică sunt: reale, deoarece au fost eliberate bonurile de plată conform normelor stabilite; necesare, deoarece reclamantii nu au studii juridice și nu pot să se apere singuri; rezonabile, ținând cont de distanța mare parcursă pentru deplasarea la acțiunile procesuale, dar și de timpul petrecut pentru participarea la aceste acțiuni.

Respectiv, pentru apărarea intereselor reclamantilor în litigiul intentat de pârâți, avocata Perțu Ina a participat la o mulțime de acțiuni procesuale, inclusiv a întocmit cereri pe marginea cauzei, a contestat acte procesuale, precum și a participat la 18 ședințe de judecată, cu deplasarea din municipiul Chișinău, cu mașina personală. Astfel, chiar dacă reclamantii au achitat avocatei, practic doar deplasarea și participarea în ședințele de judecată, această a inclus și plata pentru celelalte acțiuni întreprinse, cereri întocmite și acte contestate.

Pentru a rezolva situația pe cale amiabilă, la 12 martie 2020, de către avocata Perțu Ina a fost expediată o somație în adresa pârâților, prin care a solicitat achitarea benevolă a prejudiciului. Deși, pârâții au recepționat cererea prealabilă la 13 martie 2020, aceștia nu s-au conformat și nici nu au contactat în niciun fel cu reclamantii, pentru a soluționa problema pe cale amiabilă, iar acest fapt a determinat reclamantii

să înainteze prezenta cerere de chemare în judecată și să solicite încasarea forțată a prejudiciului cauzat.

Suplimentar, pentru expedierea somației la adresa pârâților prin intermediul oficiului poștal, a fost achitată suma de 7,50 lei. Prin urmare, suma de 7,50 lei urmează a fi încasată din contul pârâților în beneficiul reclamanților, cu titlu de cheltuieli de judecată.

Totodată, la depunerea prezentei cereri de chemare în judecată, reclamanții au achitat taxa de stat necesară, pentru judecarea cauzei civile în mărime de 885,23 lei, ce constituie 3% din valoarea acțiunii. Respectiv, taxa de stat urmează la fel, să fie încasată din contul pârâților în beneficiul reclamanților.

Reieșind din cele expuse, reclamanții au solicitat: 1) încasarea din contul pârâților Ciobrîi Victor și Ciobraia Nadejda în beneficiul reclamanților Meșina Valeriu și Meșina Irina a sumei de 29 500,00 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică; 2) încasarea din contul pârâților Ciobrîi Victor și Ciobraia Nadejda în beneficiul reclamanților Meșina Valeriu și Meșina Irina a sumei de 7,50 lei, cu titlu de cheltuieli pentru expedierea cererii prealabile; 3) încasarea din partea pârâților Ciobrîi Victor și Ciobraia Nadejda în beneficiul reclamanților Meșina Valeriu și Meșina Irina a tuturor cheltuielilor suportate în acest proces, inclusiv taxa de stat în sumă de 885,23 lei.

Prin hotărârea din 25 septembrie 2020 a Judecătoriei Edineț, sediul Ocnița acțiunea a fost admisă partial; s-a încasat de la Ciobrîi Victor și Ciobraia Nadejda în beneficiul lui Meșina Valeriu și Meșina Irina suma de 28 000 lei cu titlu de prejudiciu pentru cheltuieli de asistență juridică; s-a încasat de la Ciobrîi Victor și Ciobraia Nadejda în beneficiul lui Meșina Valeriu și Meșina Irina suma de 07,50 lei cu titlu de cheltuieli pentru expedierea cererii prealabile; s-au încasat de la Ciobrîi Victor și Ciobraia Nadejda în beneficiul lui Meșina Valeriu și Meșina Irina cheltuielile de judecată pentru achitarea taxei de stat în sumă de 840, 22 lei.

Prin decizia din 25 februarie 2021 a Curții de Apel Bălți, a fost admisă cererea de apel depusă de Ciobrîi Victor și Ciobraia Nadejda, și casată integral hotărârea din 25 septembrie 2019 a Judecătoriei Edineț, sediul Ocnița, fiind pronunțată o nouă hotărâre de respingere a acțiunii.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a conchis că examinarea pricinii civile la cererea de chemare în judecată depusă de Ciobraia Nadejda și Ciobrîi Victor împotriva GȚ “Meșina Valeriu Constantin” cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată s-a finalizat la 19 iunie 2019, după emiterea de către Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a încheierii prin care recursul declarat de Ciobraia Nadejda și Ciobrîi Victor s-a considerat inadmisibil. Astfel, cheltuielile de asistență juridică invocate de către reclamanți nu pot fi considerate reale or, nu au fost suportate pe parcursul examinării cauzei civile și nu pot fi considerate nici necesare, în cazul în care au fost efectuate peste 9 luni după finalizarea dosarului, cu toate că conform pct.5.2 al contractului de asistență juridică clientul va achita, suplimentar, câte 1500 lei pentru fiecare deplasare și/sau participare în ședințe de judecată în cazul deplasării în afara orașului Chișinău.

La 22 aprilie 2021, Meșina Valeriu și Meșina Irina, prin intermediul avocatului Perțu Ina, au contestat cu recurs decizia din 25 februarie 2021 a Curții de Apel Bălți.

În motivarea recursului a invocat faptul că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii.

Astfel, recurenții au solicitat admiterea cererii de recurs, casarea deciziei din 25 februarie 2021 a Curții de Apel Bălți, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

La 22 iunie 2021, Ciorbaia Nadejda și Ciorbîi Victor, precum și avocatul lor Ivașciuc Antonina, au depus referință asupra cererii de recurs, solicitând considerarea acesteia ca fiind inadmisibilă.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Meșina Valeriu și Meșina Irina, prin intermediul avocatului Perțu Ina, este neîntemeiat și urmează a fi declarat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului este de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, decizia Curții de Apel Bălți a fost pronunțată la 25 februarie 2021 și expediată participanților la proces la 25 martie 2021 (f.d. 222, vol. II). Astfel, având în vedere faptul că recursul a fost înregistrat la 22 aprilie 2021, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, acestea se consideră declarate în termen.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurenți nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură

civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel. În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenților cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurenților, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestora cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de Meșina Valeriu și Meșina Irina, prin intermediul avocatului Perțu Ina.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Meșina Valeriu și Meșina Irina, prin intermediul avocatului Perțu Ina.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Svetlana Filincova,

Judecătorii

Galina Stratulat,

Iurie Bejenaru